

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-08-21

Vår referens

Sebastian Kjellman
Beredskapssamordnare
sebastian.kjellman@malmo.se

Besvarande av nämndinitiativ från Helena Nanne (M) om fler trygghetskameror i Malmö STK-2025-626

Sammanfattning

Helena Nanne (M) har inkommit med ett nämndinitiativ om fler trygghetskameror i Malmö. Nämndinitiativtagaren menar att många Malmöbor, enligt den årliga trygghetsmätningen, upplever otrygghet i det offentliga rummet. Initiativtagaren framhåller att fler kameror är en av flera viktiga åtgärder för att Malmö ska bli tryggare. Med bakgrund av detta yrkar initiativtagaren att kommunstyrelsen ska uppdra åt stadskontoret att: 1) ta fram förslag på en kommunövergripande strategi för att skyndsamt bygga ut användningen av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter; 2) kontinuerligt placera ut fasta och mobila trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter utifrån behov; 3) utreda möjligheten till fördjupad samverkan med relevanta aktörer kring utveckling, drift och förvaltning av trygghetskameror, exempelvis genom gemensamma trygghetscentraler; samt 4) återkomma till kommunstyrelsen senast i september 2025.

Stadskontoret har i beredningen av ärendet skickat nämndinitiativet på remiss till servicenämnden och tekniska nämnden.

I likhet med remissinstansernas yttranden ser stadskontoret fördelar med en kommunövergripande strategi för användning av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter. Stadskontoret anser dock att en sådan strategi behöver integreras i ett bredare arbete med trygghetsskapande åtgärder, då kamerabevakning endast utgör en liten del av det trygghetsskapande arbetet. Stadskontoret anser inte att en utbyggnad av användningen av kameror bör ske skyndsamt. Kommunen strävar efter att arbeta med utgångspunkt i evidens och långsiktighet. Med hänvisning till detta föreslår stadskontoret att kommunstyrelsen avslår första yrkandet i Helena Nannes (M) nämndinitiativ.

Stadskontoret anser att stadskontoret inte är rätt aktör för att kontinuerligt placera ut fasta och mobila trygghetskameror eftersom detta inte ligger inom stadskontorets uppdrag. Bedömning av kamerabevakning görs av respektive nämnd. Stadskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen avslår andra yrkandet i Helena Nannes (M) nämndinitiativ.

Stadskontoret instämmer i att det finns behov av att utreda möjligheten till fördjupad samverkan med relevanta aktörer genom gemensamma trygghetscentraler, men lyfter fram att ett sådant arbete redan initierats. Stadskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen anser tredje yrkandet i Helena Nannes (M) nämndinitiativ besvarat med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen avslår första yrkandet i Helena Nannes (M) nämndinitiativ om att uppdra åt stadskontoret att ta fram förslag på en kommunövergripande strategi för att skyndsamt bygga ut användningen av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter.
2. Kommunstyrelsen avslår andra yrkandet i Helena Nannes (M) nämndinitiativ om att uppdra åt stadskontoret att kontinuerligt placera ut fasta och mobila trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter utifrån behov.
3. Kommunstyrelsen anser tredje yrkandet i Helena Nannes (M) nämndinitiativ, om att uppdra åt stadskontoret att utreda möjligheten till fördjupad samverkan med relevanta aktörer kring utveckling, drift och förvaltning av trygghetskameror, exempelvis genom gemensamma trygghetscentraler, besvarat med hänvisning till vad som redovisas i ärendet.
4. Kommunstyrelsen avslår fjärde yrkandet i Helena Nannes (M) nämndinitiativ om att uppdra åt stadskontoret att återkomma till kommunstyrelsen senast i september 2025.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ från Helena Nanne (M) om fler trygghetskameror i Malmö
- Remissvar servicenämnden
- Tekniska nämnden beslut 250527 § 130 Särskilt yttrande (V)
- Remissvar tekniska nämnden
- Servicenämnden beslut 250527 § 56 muntlig Reservation (M)

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250818 Besvarande av nämndinitiativ från Helena Nanne (M) om fler trygghetskameror i Malmö
- Beslut KSAU 250623 §352 Nämndinitiativ från Helena Nanne (M) om fler trygghetskameror i Malmö

Beslutsplanering

Kommunstyrelsen 2025-04-02

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-06-23

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-08-25

Kommunstyrelsen 2025-09-10

Beslutet skickas till

Helena Nanne (M)

Servicenämnden

Tekniska nämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Helena Nanne (M) har inkommit med ett nämndinitiativ om fler trygghetskameror i Malmö. Kommunstyrelsen beslutade den 2 april 2025 att ge stadskontoret i uppdrag att bereda nämndinitiativet. Nämndinitiativtagaren menar att många Malmöbor, enligt den årliga trygghetsmätningen, upplever otrygghet i det offentliga rummet.

Ny lagstiftning som trädde i kraft den 1 april 2025 innebär att kommunen inte längre behöver tillstånd för att använda sig av trygghetskameror. Initiativtagaren framhåller att fler kameror är en av flera viktiga åtgärder för att Malmö ska bli tryggare. Vidare lyfter Helena Nanne (M) fram att otryggheten och risken att utsättas för brott är konstant närvarande och att det krävs en tydlig strategi för användningen av trygghetskameror. Detta för att Malmö ska bli tryggare och för att nyttan med den nya lagstiftningen ska komma Malmöborna till del. Syftet med en tydlig strategi anges vara att snabbt och målmedvetet kunna utöka användningen av kameror på utsatta och strategiskt viktiga platser. Det framförs även att en samlad strategi ger bättre förutsättningar för nödvändiga integritetsmässiga avvägningar samt flexibilitet och snabb anpassning till förändrade behov.

I nämndinitiativet lyfts också fram att det finns flera andra aktörer som bedriver kamerabevakning i Malmö och att en fördjupad samverkan mellan Malmö stad och dessa aktörer skulle kunna ske genom gemensamma trygghets- eller sambandscentraler. Enligt initiativtagaren skulle detta inte bara kunna innebära ekonomiska fördelar, utan framför allt underlätta användningen av trygghetskameror på ett sätt som leder till ökad trygghet för Malmöborna.

Med ovan bakgrund föreslår initiativtagaren kommunstyrelsen besluta:

1. att uppdra åt stadskontoret att ta fram förslag på en kommunövergripande strategi för att skyndsamt bygga ut användningen av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter
2. att uppdra åt stadskontoret att kontinuerligt placera ut fasta och mobila trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter utifrån behov
3. att uppdra åt stadskontoret att utreda möjligheten till fördjupad samverkan med relevanta aktörer kring utveckling, drift och förvaltning av trygghetskameror, exempelvis genom gemensamma trygghetscentraler
4. att uppdra åt stadskontoret att återkomma till kommunstyrelsen senast i september 2025

Bakgrund

Förändringar i kamerabevakningslagen

Den 1 april 2025 har förändringar i nya kamerabevakningslagen börjat gälla. Den största förändringen är att tillståndskravet för kamerabevakning från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har avskaffats. Huvudorsaken till det avskaffade tillståndskravet är den betungande administrationen och långa handläggningstider. I stället är det den som önskar bedriva kamerabevakningen som ska bedöma om förutsättningarna för kamerabevakning är uppfyllda. Den nya lagstiftningen innebär inte någon förändring av hur avvägningen mellan bevakningsintresset och skyddet av den enskildes integritet ska göras. För att kamerabevakning ska vara tillåten måste bevakningsintresset fortsatt väga tyngre än integritetsintresset.

Intresseavvägning ska tillämpas självständigt av Malmö stads nämnder och i avvägningen ska integritet, effektivitet och behov av kamerabevakning beaktas. Bedömningen av denna intresseavvägning ska dokumenteras och finnas tillgänglig för IMY vid tillsyn.

Bland övriga ändringar i lagstiftningen, märks framför allt att kommuner får ett uttryckligt rättsligt stöd för att bedriva kamerabevakning på platser dit allmänheten har tillträde, exempelvis gator och torg. Dock innebär inte denna rättsliga grund att kamerabevakning i det enskilda fallet kan eller bör ske. De förutsättningar som anges i Dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen måste fortfarande vara uppfyllda.

Polisens trygghetsmätning

Varje år genomför Polisen en trygghetsmätning där slumpmässigt utvalda medborgare får svara på olika frågor som berör upplevelser av olika lokala problem, känslan av

trygghet/otrygghet, oro för att utsättas för brott och huruvida polisen bryr sig om lokala problem.

Utifrån trygghetsmätningen 2024 är Malmö en av kommunerna i Polisregion syd som har ett samlat index som tyder på en hög generell problemnivå (index över 2,10). Dock har Malmös samlade problemindex över tid minskat och ligger 2024 på den lägsta nivån sedan trygghetsmätningen började genomföras i Malmö 2007.

Vidare har den totala andelen Malmöbor som känner sig trygga i sitt bostadsområde vid utevistelse sen kväll fortsatt att öka, från 52 procent 2020, till drygt 59 procent 2024. Trygghetsmätningen visar även att en förbättring har skett vad gäller ”Kvinnor som antastas”, då en minskning skett från drygt 12 procent 2020 till ungefär 9 procent 2024.

Trygghetsmätningen visar att det framför allt är områden i de mest centrala delarna av Malmö som är hårdast drabbade av vissa problem och ordningsstörningar.

Forskning om effekter av kamerabevakning

Det råder skilda meningar huruvida kamerabevakning är en effektiv brottsförebyggande åtgärd eller inte. En del forskning visar att effekten av kamerabevakning i brottsförebyggande syfte påverkas och är beroende av omständigheter runtom kameran. Kamerabevakning har exempelvis olika effekt beroende på hur området ser ut, medborgarnas kännedom om kameran samt hur kameran placeras. Vidare visar forskning att kamerabevakning uppnår sin fulla potential först när det finns kännedom om att kameraövervakning sker och att det därmed är en individs vetskap om kameran som får denne att överväga en eventuell brottslig handling.

År 2018 beställde Brå en metaanalys av den befintliga internationella forskningen om brottsförebyggande effekter av kamerabevakning. Analysen inkluderade 76 studier av kamerabevakningssystem som installerats i olika länder. Sammanfattningsvis visade resultaten i rapporten att kamerabevakning sammantaget genererade en liten minskning av brottsligheten (13 procent) i försöksområdena jämfört med kontrollområdena. Analysen visar på stora variationer i den brottspreventiva effekten på olika typer av platser. Den största brottspreventiva effekten konstaterades på parkeringsplatser. En reduktion av brottslighet uppvisades även i bostadsområden. Några signifikanta effekter av kamerabevakning i exempelvis stadskärnor, större tätorter eller kollektivtrafiken uppvisades dock inte.

I rapporten finns även en analys av de brottsbekämpande effekter som kamerabevakning kan ge för olika typer av brott. Störst effekt uppvisades för narkotikabrott, men en minskning kunde även ses för fordonsrelaterade brott och egendomsbrott. Inga signifikanta effekter uppmättes dock vad gällde antalet våldsbrott eller störningar av allmän ordning.

Störst effekt uppvisades i de områden där två eller flera brottsbekämpande åtgärder, exempelvis ökad polisnärvaro, sociala insatser eller förbättrad belysning, hade satts in utöver kamerabevakningen. I de områden där kamerabevakning sattes in som enda brottsbekämpande åtgärd, eller i kombination med endast en ytterligare åtgärd, uppmättes ingen signifikant effekt på brottsligheten.

Pågående arbete i Malmö stad

I Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete framgår det att kommuner ska bidra till att samhällets samlade brottsförebyggande arbete bedrivs på ett effektivt sätt och att kommuner utifrån ett kunskapsbaserat underlag tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder. Lagen anger även att kommuner ska verka för att strategiska brottsförebyggande frågor hanteras i ett särskilt forum, ett så kallat strategiskt råd. I Malmö stad har en styrgrupp skapats för detta syfte. I styrgruppen, Trygg och säker stad, deltar direktörer från olika förvaltningar samt polisområdeschefen. Detta är ett forum där exempelvis otrygghetsfrågor lyfts samt frågor kring kamerabevakning.

Malmö stad har även en samverkansöverenskommelse med Polisområde Malmö. Denna samverkan syftar till att Malmö ska vara en trygg och säker stad att bo, verka och vistas i. För att skapa trygghet och förebygga brott krävs samverkan över organisations- och sektorsgränser. Genom samverkansöverenskommelsen ska Malmö stad och Polisområde Malmö fortsätta utveckla och fördjupa samverkan för att öka den upplevda tryggheten bland malmöborna och minska brottsligheten i staden.

Stadskontoret har under våren etablerat ett stadsövergripande kamerabevakningsråd med syfte att dels underlätta för nämnderna i de olika bedömningar och intresseavvägningar som ska göras om eventuell kamerabevakning, dels för att tillämpa en enhetlig bedömningsprocess för hela staden. Förutom hjälp med intresseavvägningarna kommer även kamerabevakningsrådet att ansvara för att ta fram stadsövergripande rutiner som bland annat tydliggör hur hantering ska ske inom staden.

Stadskontoret, med stöd av berörda förvaltningar, bolag och kommunalförbund, utreder just nu möjligheten att skapa en kommungemensam trygghetscentral. Ett samlat grepp om larmhantering, informationsinsamling och beredskap stärker Malmö stads förmåga att skydda sina verksamheter och invånare. I utredningen kommer även samverkan och samordningsvinster med andra kommuner och myndigheter beröras.

Remissinstansernas yttrande

Servicenämndens yttrande

Servicenämnden ställer sig positiv till nämndinitiativets första yrkande om en gemensam strategi för trygghetskameror i Malmö, så länge den följer stadens uppdrag

och styrdokument. Kommunens kameror ska användas för att förebygga skador, stölder och störningar i egna verksamheter – inte för polisens brottsbekämpning. Nya lagändringar tar bort tillståndskravet för kameror på allmän plats, men samma krav gäller fortfarande för att skydda människors integritet. Kameror ska bara sättas upp där det finns dokumenterade problem – inte enbart utifrån känslan av otrygghet.

Servicenämnden avstyrker nämndinitiativets andra yrkande om att stadskontoret kontinuerligt ska placera ut fasta och mobila kameror. Detta då det inte ligger inom stadskontorets uppdrag eller reglemente. I stället är det varje nämnd som ansvarar för kamerabevakning inom sitt område. Servicenämnden arbetar redan brottsförebyggande och använder kameror som ett komplement när andra åtgärder inte räcker.

Servicenämnden ser positivt på nämndinitiativets tredje yrkande om att stadskontoret utreder möjligheten till fördjupad samverkan med relevanta aktörer kring trygghetskamerors utveckling, drift och förvaltning, exempelvis genom gemensamma trygghetscentraler. Servicenämnden välkomnar bättre samverkan, särskilt med polisen och via stadens larmcentral.

Mot bakgrund av detta föreslår servicenämnden att kommunstyrelsen anser att nämndinitiativet är besvarat.

Moderaterna (M) reserverar sig muntligen mot servicenämndens beslut.

Tekniska nämndens yttrande

Tekniska nämnden har under en längre tid arbetat för att öka tryggheten i Malmö. Bland annat har en Trygghets- och säkerhetsstrategi tagits fram och det årliga resultatet av trygghets- och säkerhetsarbetet har redovisats i delårsrapport och årsanalys.

Tekniska nämnden har en väl etablerad samverkan med polisen vad gäller trygghetsarbete och särskilt avseende infrastruktur för polisens kameror.

Tekniska nämnden ställer sig positiv till en kommunövergripande strategi för användningen av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter. Ett strategiarbete bör belysa ekonomiska konsekvenser ett ökat kommunalt ansvar och men även integritetsaspekten vid en utbyggnad av kameror i Malmö.

Vänsterpartiet (V) anmäler särskilt yttrande.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret redogör för sin bedömning under respektive förslag nedan.

1. att uppdra åt stadskontoret att ta fram förslag på en kommunövergripande strategi för att skyndsamt bygga ut användningen av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter

Stadskontoret ser fördelar med en kommunövergripande strategi för användning av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter, men anser att en sådan strategi behöver integreras i ett bredare arbete med trygghetsskapande åtgärder. Kamerabevakning utgör endast en liten del av det trygghetsskapande arbetet. Som tidigare beskrivits finns det bristfälliga bevis för att kameraövervakning som ensam åtgärd minskar otryggheten.

Stadskontoret anser inte att en utbyggnad av användningen av kameror bör ske skyndsamt. Kommunen strävar efter att arbeta med utgångspunkt i evidens och långsiktighet, i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Det är viktigt att tydliggöra att kommunen har ett lagstadgat ansvar att arbeta brottsförebyggande, och inte med utredning eller uppkläring av brott. Stadskontoret menar att kamerabevakning används i olika syfte för kommunen respektive polisen, och därmed skiljer sig även effekterna av kamerabevakning. Till exempel har kamerabevakning visat sig vara effektivt för polisen i utredningssyfte för att bland annat stärka bevisning. Som tekniska nämnden lyfter i sitt yttrande finns det en väl etablerad samverkan med polisen avseende infrastruktur för polisens kameror för sådana ändamål.

Stadskontoret är av uppfattningen att beslut om att sätta upp en kamera har effekter, positiva som negativa. Detta är inget som bör ske skyndsamt utan måste grundas på väl genomarbetade beslut och underlag. Intresseavvägning där integritet, effektivitet och behov av kamerabevakning beaktas behöver göras i varje enskilt fall. En bristfällig intresseavvägning kan medföra större intrång i enskildas grundläggande fri- och rättigheter än vad som är motiverat. Stadskontoret befarar att en icke-välavvägd kamerabevakning kan bidra till att vissa medborgare i stället upplever en ökad otrygghet, osäkerhet och misstänksamhet, liksom att tilliten gentemot andra människor kan minska.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen avslår förslaget om att uppdra åt stadskontoret att ta fram förslag på en kommunövergripande strategi för att skyndsamt bygga ut användningen av trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter.

2. att uppdra åt stadskontoret att kontinuerligt placera ut fasta och mobila trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter utifrån behov

Stadskontoret instämmer i servicenämndens yttrande att stadskontoret inte är rätt aktör för att kontinuerligt placera ut fasta och mobila trygghetskameror eftersom detta inte ligger inom stadskontorets uppdrag. Stadskontoret ansvarar varken för intresseavvägning vid tillsättning av kamerabevakning, drift av säkerhetsanläggningar eller för personuppgiftshantering enligt dataskyddsförordningen. Bedömning av kamerabevakning görs av respektive nämnd.

Stadskontoret vill framhålla att Malmö stads nämnder redan arbetar med att placera ut kameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter utifrån behov. Exempelvis använder servicenämnden, i egenskap av stadens lokalförsörjare, kamerabevakning i syfte att förebygga egendomsbrott/skador, störningar och andra oönskade händelser som kan påverka förvaltningens fastigheter och lokalnyttjarnas verksamhet. Servicenämnden bedriver ett systematiskt brottsförebyggande arbete och använder kameror som ett komplement när andra åtgärder inte räcker.

Stadskontoret menar att det nyetablerade stadsövergripande kamerabevakningsrådet kommer bidra till en mer enhetlig bedömningsprocess för hela staden. Förutom hjälp med intresseavvägningarna kommer även rådet att ansvara för att ta fram stadsövergripande rutiner som bland annat tydliggör hur hantering ska ske inom staden.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen avslår förslaget om att uppdra åt stadskontoret att kontinuerligt placera ut fasta och mobila trygghetskameror på offentliga platser och vid kommunala verksamheter utifrån behov.

3. att uppdra åt stadskontoret att utreda möjligheten till fördjupad samverkan med relevanta aktörer kring utveckling, drift och förvaltning av trygghetskameror, exempelvis genom gemensamma trygghetscentraler

Som tidigare lyfts samverkar Malmö stad på flera olika sätt med andra aktörer gällande trygghetsfrågor. Bland annat genom samverkansöverenskommelsen mellan Malmö stad och Polisområde Malmö. Den samverkan kommer fortsättas utvecklas och fördjupas för att öka den upplevda tryggheten bland Malmöborna och minska brottsligheten i staden. Annan samverkan på området innefattar styrgruppen Trygg och säker stad och det nyetablerade stadsövergripande kamerabevakningsrådet.

Stadskontoret instämmer i att det finns behov av att utreda möjligheten till fördjupad samverkan med relevanta aktörer genom gemensamma trygghetscentraler, där utveckling, drift och förvaltning av trygghetskameror är ett samverkansområde. Stadskontoret har dock redan initierat ett sådant arbete. Stadskontoret, med stöd av berörda förvaltningar, bolag och kommunalförbund, utreder möjligheten att skapa en kommungemensam trygghetscentral. Inom ramen för denna utredning kommer även samverkan med andra kommuner och myndigheter beröras. Ett samlat grepp om

larmhantering, informationsinsamling och beredskap stärker Malmö stads förmåga att skydda sina verksamheter och invånare. Det möjliggör även snabbare åtgärder vid oönskade händelser och kan ge samordningsvinster både organisatoriskt och ekonomiskt.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser förslaget besvarat.

4. att uppdra åt stadskontoret att återkomma till kommunstyrelsen senast i september 2025

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen avslår förslaget eftersom stadskontoret inte ämnar återkomma i frågan på grund av att inget yrkande i nämndinitiativet föreslås bifallas.

Ansvariga

Nicklas Löfström Nämndsekreterare

Per-Erik Ebbeståhl Utredare

Andreas Norbrant Stadsdirektör